

SZILÁGY-SOMLYÓ

TÁRSADALMI HETILAP.

Megjelenik minden csütörtökön.

Előfizetési díjak:
egész évre 4 frt, fél évre 2 frt; községi jegyzőknek és tanítóknak egész évre 3 frt.
Magán hirdetések díja:
Háromszor hasábozott garmond sorért 5 kr; bélyegdíj minden beiktatásért 30 kr.
Hivatalos hirdetések díja:
Egyszeri közlésért tekintet nélkül a szöveg nagyságára, bélyegdíjjal, nyugtából bélyeggel és támlappal együtt 8 frt.
Nyitászoroként 30 kr.
többesrörli hirdetésnél kedvezmények nyújtatnak.

A lap szellemi részét illető levelek a szerkesztőséghez, pénz küldemények és hirdetések a kiadóhivatalhoz címezendők.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Bérmentellen levelek csak ismert kéztől fogadhatók el.

A virilisek.

Szilágyvármegye legtöbb adót fizető (virilis) bizottsági tagjainak névsorát most állítja össze Zilahon az igazoló választmány.

Minden évben előfordul, hogy hol több, hol kisebb számban kimaradnak a virilisek névsorából olyan egyének, kiknek a vármegye ügyei elintézésétől kimaradásukat s tanácsukat a közérdek hátrányára kell nélkülöznünk.

Minden évben meg-meg ujul a panasza, hogy a legtöbb adót fizetők névsora, az illető adóhivatalok részéről, nem a legpontosabban lesz előterjesztve s az adóhivatalok által egybeállított kimutatások későn s rövid időre és akkor is csupán csak a vármegye házánál közszemlére kitétel által hoztatnak tudomásra.

Hogy a jelen évi kimutatások későn és több esetben nem szabályszerűen lettek az adóhivatalok által összeállítva és az alispáni hivatalhoz be-terjesztve, hogy több helyekről nem is az 1893-iki, hanem az 1892-ik évi adóelőírás vétetett alapul, — annak pénzügyigazgatóságunk újból szervezése és költözködése folytán elő állott azon körülmény lehet oka, hogy az idej jövedelem-adókimutatások a szokottnál később történhetvén, az adatokat, az egyes községekből a jegyzők sem szolgáltathatták be maga idejében.

Ámde annak, hogy az adóhivataloktól beérkezett kimutatások csupán csak a vármegyeházánál lettek közszemlére kitéve, káros hatását látjuk s ebben találjuk legfőbb indokát annak, hogy a virilisek névsorából sokkal hiányozhatnak olyanok, kiknek a

zöld asztaltól távollétét vármegyénk közügyei érzik meg.

Az 1886. évi XXI. t.-cikk, igaz, nem kötelezi az alispánt többre, mint arra, hogy a névsort a vármegyeházánál közszemlére kitétesse. Ugyde a dolog gyakorlati oldalát véve, nem nehéz elképzelni, hogy a vármegye székhelyétől távol fekvő községekben lakó adózók, csak azért, hogy a névsorban nevüket kikeressék, nem farsangolhatnak a 30—60 kilométer távolságra eső székhelyre s így gyakran megtörténik, hogy az adóhivatali kimutatás hiányait, esetleg az igazoló választmány téves határozatait, csak akkor vehetik tudásul, midőn már az összeállított névsoron többé reperálni nincs idő.

Más vármegyékben eltérnek az idézett törvény nagyon is szűkkeblű intézkedésétől s azt azzal pótolják, hogy úgy az adóhivatalok által be- küldött kimutatást, valamint az igazoló választmány által később megállapított névsort, nemcsak a vármegyeházánál teszik ki közszemlére, hanem a vármegye hivatalos közlönyében is maga idejében egész terjedelmében közszemlére teszik és így minden lehetőséget megadnak arra, hogy a kimutatás és névsor minél szélesebb körben s kellő időben köztudomásra jusson.

Nem szándékunk gyanúsítani, de a most divó módszer a vidékiekben azon gondolatot kelti fel, hogy szándékosan akarnák az intéző körök a közügyek teréről a vidékieket leszorítani, hogy így a vármegye székhelye magán érdekei annál könnyebben előtérbe hozhatók s érvényesíthetők legyenek.

Hárítsuk el ennek még gyanuját is. Intézkedjék alispán ur, hogy jövőre a kimutatás és a megállapított névsor már ez évben is, még mielőtt a bíráló választmány s illetve közgyűlés által végleg megállapíttatnék, vármegyénk hivatalos lapjában közzé tétessék.

Ha a kutyaadó örökbecsű intézményét tudta adoptálni vármegyénk, azt hisszük ezzel a kis újítással sem fog kiesni a közigazgatás kereke.

Vármegyei élet.

Szilágyvármegye törvényhatósági bizottsága Zilahon, a vármegyeház nagytermében, 1893. évi október hó 9-én d. e. 9 órakor s folytatva őszi rendes közgyűlést tart.

Tárgyjegyzék:

1. Alispáni jelentés a vármegye köz-állapotáról.
2. Kereskedelemügyi m. kir. miniszter urnak folyó évi 60,331. számú rendelete az 1890. évi I. t.-c. alapján alkotandó szabályrendeletek tárgyában.
3. Földmívelésügyi m. kir. miniszter urnak f. évi 35,151. sz. a. kibocsátott rendelete gyümölcsfakészítő tanfolyamnak megtartása tárgyában.
4. Az erdőnyészi Kárpát-egyesület kérelme „Erdély” című folyóiratának támogatása iránt.
5. Társadalmi átiratok.
6. Indítványa Petri Mór vármegyei bizottsági tagnak — a Jókai Mór 50 éves írói jubileumának megünneplése tárgyában.
7. A vármegye 1894. évi házi pénztári költségvetésének megállapítása.
8. Alispán bemutatja az építési anyagok (tégla, cserép) méreteinek megállapítása tárgyában alkotandó szabályrendelet tervezetét.

9. Ugyanaz bemutatja, a bábaügy rendezéséről szóló 155/92. sz. közgyűlési határozat végrehajtása folytán keletkezett községi képviselőtestületi határozatokat.

10. Ugyanaz betérjeszti Zsibó és Róna községeknél a faiskolához szükséges terület megszerzési idejének elhalasztására vonatkozó kérelmét.

11. Alispán betérjeszti a zálnoki fűrdőtulajdonosoknak házi gyógyszerár engedélyezése iránti kérelmét.

12. Alispán betérjeszti a Zálnok község tulajdonát képezett 5%-os papíráradék kötvényért járó összeg hova fordítását tárgyzó képviselőtestületi határozatot.

13. Felelőbevétele Szabó János n.-paci lakosnak a 40/892. sz. képviselőtestületi határozat ellen.

14. Szilágy-Somlyó város polgármestere bejelenti Huberth József vármegyei bizottsági tag elhalálózását.

15. A vármegye közigazgatási bizottságának az 1893. év I. felére vonatkozó félévi jelentése.

16. Felelőbevétele Dr. Mariska Ödön Zilah városi orvosnak a 151—1892. sz. képviselőtestületi határozat ellen.

17. Alispán a vármegyei tisztviselői fizetésének fölemelését tárgyzó ügyiratokat, a vonatkozó szabályrendelet módosítása céljából bemutatja.

18. Ugyanaz betérjeszti a tisztviselők napi díj és fuvarbérének újabb szabályozását tárgyzó szabályrendelet tervezetét.

19. Zilah város, községi pótdó leírását tárgyzó határozatát jóváhagyás végett betérjeszti.

20. Kérelme Nagyalu község volt urbéreseinek, a legeltetést szabályozó szabályrendeletének megerősítése iránt.

21. Kérelme Felső-Szopor községnek, a kisorsolt papíráradéki kötvény után nyert összeg hova fordítását tárgyzó határozata jóváhagyása iránt.

22. Kérelme Zilah város képviselőtestületének, 4 frt utóállítási költségtérítvény törlesztését tárgyzó határozatának jóváhagyása iránt.

23. Kérelme Ujnémet községnek, a kisorsolt papíráradék kötvény után nyert összeg hova fordítását tárgyzó határozatának jóváhagyása iránt.

A „Szilágy-Somlyó” Tárcája.

Több mint bizonyos.

— Vig beszély. —

Irta: Gicey.

(Folyt. és vége)

És másnap kiöltözött kifogástalanul, befogatott a jukkerbe és elhajtattott Hájasi Zelmákhoz.

— Muszáj, hogy elvegyem. Ezek a gyilkosok szörnyen szorítanak, — monologizált az uton.

Teremtő Isten, mit fogok csinálni azzal a hájtómeggel! Muszáj, muszáj! Az orrába bele esik az eső. Mégis muszáj. Megkérem. Olyan ragyák vannak az orcáján, mint egy új filléres. Hozzám adják. Oh az több, mint bizonyos!

És megkérte Hájasi Zelmát. Kosarat kapott. Akkor éjszaka bánatában ugy beszédett a „Rózsás”-ban, hogy a teke asztal alatt ébredt fel. De felébredt. És egy pár hónap alatt sok mindenféle cimen és SS-ok szerint ugy kiigazították dolgát a törvénytudó urak, hogy a rajta lévő pepita nadrágon és csipőig érő gigerli kabátan, szóval a testi ruháján kívül nem maradt egyebe.

MÁSODIK RÉSZ.

Mondtam, ugy-e öcsém, hogy nagy-szerű komédia lesz ez. Ezt mondta Elemérnek nagybátyja a katasztrófa után. Most már mig valami stációd akad itt nálam meghuzhatod magadat. Agarász-hatsz, bogarász-hatsz, ha ebbe beleunsz, foghatod az ekét a barázdában, változó tósság kedvéért boglyát is rakhatsz, vagy hajthatod a lovat a nyeregéből. Remélem, jó kocsis vagy. Minden Bükkhegyi nagy jártassággal birt a kocsis tudományban, ez öröklődött nemzetségről nemzedékre. Vasárnaponként elmehetsz a templomba, a tiszteletes ur délelőttönként igen szép predikációkat tart, tanulni is lehet belőle, vagy aludni lehet alatta pompásan, kinek ahogy hozza a gusztusa. Boris, a gazdasszony, minden nap főz jó ételeket, éhen nem halsz meg. Hanem pénzt nem kapsz tölem egy fityinget sem, a pénz kell adóba, meg a cselédeknek. Ha megszokod ezt az életet, itt maradhatsz örökre. Meglátom lesz-e ember belőled! A szerint gondos kodom rólad. Senkim sincs, öreg is vagyok. Csak ember légy. No érted a többi.

Elemér megértette. Egy pár hónapig ugy elődöngött a nagybácsi dominumán, mint egy gazdátlan kutya. Hol ki ment a tanyára, hol otthon a ménesben nagyokat aludt. Majd a vállára vette a puskát és kihuzódott a nádasba vadrucára lesni. Annnyira még nem tudott menni, hogy a templomba is elnézzen, hanem annál többet ellátogatott a rektorék Juliskájához, a ki végtelenül örült a szerencsének. A jegyző leányait ette ezért a méreg, ő reájok is

felfért volna egy kis udvarlás, mert a nádszárlábú segédjegyzőn kívül esztendő száma nem láttak egy fiatal embert. Aztán micsoda egy vékony dongájú, penészes képű segédjegyző, őt jól kifejtett, kisebb, nagyobb kora leánynak. Ezekre téphetnék volna, ha neki fognak. Csak egyszer csalhatnák be Elemér uraságot, elbábonáznák attól a rektorlibától. Hanem Elemér nem ment, sőt a rektoréktól is elmaradt, inkább be-be rándult a városba. Pénze pedig nem volt, de azért ismét cékókat csinált. A mint a bácsi beteges kezdett lenni, végre egészen ágyban fekvő beteg lett, a „Rózsás”-ban ismét folyt a muri, sokszor háromszor is egy héten. Még ötvenest is váltott olykor. Jóska primás megint a fülebe huzta a nótát. Új forrásra lelt Elemér, mert a bácsitól nem kapott pénzt. Persze, hogy arra lelt. Adott a „Rózsás” fogadós. Pedig kétkedett sokszor, mondván:

— Hátha nem hal meg a bácsi!

— Elemér megnyugtatta: na tudja ez már több mint bizonyos. — A Nadály doktor, azt mondja, hogy el van rothadva a mája. Egy pár hónap mulva egyenesen fekszik. A megyei főorvos ellenben azt állítja, hogy szivgyökér zsírosodása van, de nem vet neki három hetet, hogy teljesen csendes ember lesz belőle. A kör-orvos, ki mindig mellette van nagytitkon megsugta nekem, hogy az a két vén barom nem is konyit a bajhoz: vérfoltok képződnek az agyvelején. Egy hét se kell neki, ki kell bontani a kriptát.

— Hátha másnak testál a bácsi!

— Ohó! rendben van már az. Két-

ezer forint a debreceni kollegiumé. Ezer forint az öreg Boris gazdasszonyé. Száz forint az eklézsiáé. A többi, minden egyéb rám néz. Oh ez már több, mint bizonyos, higye el több mint bizonyos! Huzzad Józsi, ide huzzad a fülembé, azt huzzad:

„Hej ha nekem száz forintom volna.”
Lesz. Akkor neked is lesz, az egész világnak lesz.

A három doktor csakugyan ugy el-egyengette a nagybácsi utját, hogy egy hét se kellett neki és eljutott a családi kriptába. Ha egyakaraton lettek volna, talán még hamarabb is oda jutott volna szegény, de a Nadály doktor mai napig is azt állítja, hogy a mája volt elrothadva, a megyei főorvos embert ölne a nézete mellett, hogy a szivgyökere hájjá változott, a fiatal körorvos, a tudomány leg-újabb vívmányai alapján fejtegeti, hogy vérfoltok képződtek az agyvelején. — Elég az hozzá, hogy meghalt.

A végrendeletét megtalálták a pár-nája alatt. Az utolsó fillérig jótékony célokra hagyta a vagyonát. Kollegiumoknak, eklézsiáknak, nőegyleteknek, tűzoltóknak, vakokat, sántákat, hülyéket nevelő intézeteknek, lelenc háznak, rongyos egyeletnek stb. stb. és végül sok mindenféle ingóságai közül unoka öcscsének hagyta a revolverét. Használja sikerrel.

HARMADIK RÉSZ.

Bükkhegyi Elemér sehogy sem használta. Egy Bükkhegyi ilyen eszközökhöz nem folyamodik. Ha minden elveszett, megmaradt még a vármegye ősi jogok-

24. Sojtovár László s társainak Szeődemeter község 26—1893. sz. határozata ellen beanyújtott felebbezése.

25. Kérelme M.-Kecel község képviselőtestületének a Kolicka-patakon épített hid költségeinek fedezését tárgyzó határozata jóváhagyása iránt.

26. Ugyanannak kérelme a körjegyzői lak és iroda építési költségeinek fedezését tárgyzó 38/893. számú határozat jóváhagyása iránt.

27. Kérelme az oláh-keceli képviselőtestületnek a körjegyzői lak építési költségeinek fedezését tárgyzó határozat jóváhagyása iránt.

28. Kérelme Kegye község képviselőtestületének az albiró és esküdtek fizetésének megállapítását tárgyzó határozat jóváhagyása iránt.

29. Kérelme az ilosva-lompéti vicinál utcsoport bizottságának, a Zilah patakon építendő hid költségeire 2000 frt segély megadása iránt.

30. Kérelme Nagyfalu község képviselőtestületének, törlési nyugta megerősítése iránt.

31. Gyümölcsénes község a tulajdonát képező bikák tartási költségeit megállapító határozatát jváhagyni kéri.

32. Ugyanaz jóváhagyás végett beterjeszti az éjjeli őrk rendszeresítését tárgyzó határozatát.

33. A sz.-somlyói járási főszolgabíró jóváhagyás végett beterjeszti Sz.-Nagyfalu község gazdaközönségének a legeltetés szabályozását tárgyzó határozatát.

34. A kolozsvári kereskedelmi és iparkamara kérelme ipariskolai tanulók segélyezése iránt.

35. Kérelme Klein Adolf kir. építészeti hivatali főököknek az alispán által visszatéríteni rendelt uti-átalány elengedése iránt.

36. A szilágycsehi járás főszolgabírája beterjeszti Szilágycseh község vásárvám-díjjegeikét.

37. Kérelme Zilah város képviselőtestületének az 1894. évi katonabeszállásolási kártalanítási igény elismerése iránt.

38. Kérelme Náprád, Sz.-Nagy-Goroszló és Sz.-Udvarhely községnek a körorvosi fizetés aránylagos megosztása iránt.

39. Kérelme Zilah város képviselőtestületének a cukor, sör és bor ital fogyasztási adókra községi pótdadók kivethetése céljából, a kormányhoz való fölterjesztés iránt.

40. Kérelme Zilah város közönségének vásár-vám-tarifa módosítása iránt.

41. Kérelme Ér-Szent-Király községnek fogyasztási adó hozzájárulás tárgybán hozott határozat jóváhagyása iránt.

42. Kérelme B. Györffy Pál szolgabírónak 6 heti szabadságidő megadása iránt.

43. A zilahi kir. pénzügyigazgatóság kérelme adófelszólamlási bizottsági tagok választása iránt.

44. A folyó év október 8-iki számonkérő szék jegyzőkönyve,

45. Zilah város 1892. évi gyámpénztári számadásait.

46. Sz.-Somlyó városnak 1892. évi gyámpénztári számadásai.

47. Községi költségvetések.

nak védbástyája, elpusztult gentry családok menedékháza. Hála a gondviselésnek, mely elibe állott az államosításnak, épen ez az ősi tápintézet, mely kisebb-nagyobb adag kenyeret ad a szerint, kinek milyen az atyafisága és mennyire ura a betűvetésnek.

Ide került Bükkhegyi Elemér is. Éhen meghalni egy Bükkhegyit nem hagyhat a vármegye, örökös szegényen folt lenne reá nézve. A jótékonyági alap terhére bedugták a tisztügyész mellé diurnistának. — Nyolcvan krajcár, vagy, hogy többet mutasson 160 fillér napjára. Hust nem igen verhet biz ebből az ember magára, de állapotnak mégis állapot.

Csak kitartó légy öcsém! Biztatja az alispán. Jé betűket vess, mert az olvasatlan írás csak a főhivatalnokok előjoga, diurnistának jó írás a főtudománya. Ha majd az öregemből pusztul, előre is mehetsz. Gondom lesz rád, csak arra ügyelj, hogy nagyon le ne rongyosodjál. Ez nem volna méltó a familiádhoz és lealázó volna a vármegyére. Vármegyei tisztviselőnek főkelléke, hogy mutasson, kiki állásához képest, egy jó nadragjának okvetlenül kell lenni egy diurnistának is, inkább ne egyél jóllakásig, de a nadragodon folt ne legyen olyan helyt, a hol látszik.

Hát bizony Bükkhegyi Elemér sokszor nem evett annyiszor és annyit, mint a mennyiszor és mennyit szeretett volna. Sokszor volt előtte a legelérhetlenebb vágy egy öt fogásból álló ebéd, a vacsoráját többször szerezte be csak a kiflis inastól, mint a vendéglőből. A reggelitől

48. Községi pótköltségvetések.

49. Községi szegényalap számadások.

50. Községi zárszámadások.

51. Községi követlések törlése.

Szilágycseh megye 1894. évi költségel- irányzata.

I. ROVAT.

A tiszt-, segéd- és kezelő személyzet fizetése. I. A központban. a) Tiszt személyzet. Alispán 2000 frt, főjegyző 1500 frt, I. aljegyző (900 frt) 1100 frt, (200 frt fiz. többlet a 67221—II. belügym. rend. alapján), II. aljegyző (700 frt) 900 frt, (200 frt fiz. többlet.), III. aljegyző (600 frt) 700 frt, (100 frt fiz. t.), tiszt főügyész (1000 frt) 1100 frt, (100 frt fiz. t.), főorvos (900 frt) 900 frt, főpénztárnok (900 frt) 1000 frt, (100 frt fiz. t.), ellenőr (700 frt) 700 frt, segédellenőr (600 frt) 600 frt, főszámvevő (900 frt) 1000 frt, (100 frt fiz. t.), alszámvevő (600 frt) 700 frt, (100 frt fiz. t.), főlevéltárnok (700 frt) 800 frt, (100 frt fiz. t.), allelvéltárnok (600 frt) 700 frt, (100 frt fiz. t.), várnagy (400 frt) 400 frt, árvaszéki elnök (1400 frt) 1450 frt, (50 frt fiz. t.), 2 árvaszéki ülnök (2000 frt) 2200 frt, (200 frt fiz. t.), árvaszéki jegyző (700 frt) 900 frt, (200 frt fiz. t.), árvaszéki pénztárnok (750 frt) 800 frt (50 frt fiz. t.), árvaszéki számvevő (750 frt) 800 frt, (50 frt fiz. t.), árvaszéki ügyész (800 frt) 900 frt, (100 frt fiz. t.), árvaszéki főkönyvvezető (600 frt) 700 frt, (100 frt fiz. t.) b) Segéd- és kezelő személyzet. Iktató a közigazgatásnál 600 frt, kiadó 600 frt, iktató az árvaszéknél 600 frt, kiadó az árvaszéknél 600 frt, 5 őrnek 2500 frt, 12 díjnak 2 350 frt, 5 328 frt 50 kr, 5 292 frt, (700 frt) 3802 frt 50 kr, (3102 frt 50 kr. többlet a 36,261—802. belügym. rend. alapján), könyvondász 500 frt, összesen (26,100 frt) 31,052 frt 50 kr. — II. A járásokban. 6 főszolgabíró (6000 frt) 6600 frt, (600 frt fiz. t. a 67,221. II. belügym. r. a.), 6 szolgabíró (4200 frt) 4800 frt, (600 frt fiz. t.), 6 szolgabírói őrök (2400 frt) 3000 frt, (600 frt fiz. t.), 2 közig. gyakornok 600 frt, 6 járásorvos (2100 frt) 3000 frt, (900 frt fiz. t.), 3 állatorvos 1800 frt, összesen (17,100 frt) 19,800 frt. Összesítés. I. A központban (26,100 frt) 31,052 frt 50 kr. II. A járásokban (17,100 frt) 19,800 frt. Főösszeg (43,200 frt) 50,852 frt 50 kr.

II. ROVAT.

A tiszt-, segéd- és kezelő személyzet melléjárulékai. I. A központban. a) Tiszt személyzet. Alispán (lakpénz 300 frt, uti átalány 300 frt) 600 frt, főjegyző (200 frt) 250 frt, (50 frt lakbér többlet), I. aljegyző 200 frt, II. aljegyző 150 frt, III. aljegyző (120 frt) 150 frt, (30 frt lakb. t.), tiszt főügyész 200 frt, főorvos (uti átalány) 200 frt, főpénztárnok 200 frt, ellenőr (100 frt) 150 frt, (50 frt lakb. t.), segédellenőr (100 frt) 150 frt, (50 frt lakb. t.), főszámvevő 200 frt, alszámvevő (120 frt) 150 frt, (30 frt lakb. t.), főlevéltárnok (100 frt) 150 frt, (50 frt lakb. t.), al-

egészen elszoktatta magát, pedig nem rendelte semmiféle doktor.

Egy darabig csak hitelezgettek neki itt is, ott is, de miután nem fizetett beszüntették itt is, ott is, mindenütt a hitelt. Néha meglepte valami megrázó világfájdalom és képes lett volna megenni egy sonkát ilyenkor. Néha elment egyik-másik tisztviselőhöz este felé látogatába és mintha csak végig akarták volna sérteni, sohasem marasztották meg vacsorára. Leányos házaknál is próbált, tudatában annak, hogy milyen szűkiben vannak manapság a fiatal embereknek, de sohasem talált olyan helyre, a hol egy tisztességes oszonna kiszorult volna. Egy kis pattantott kukoricával megkínálták itt-ott.

Borult kedélylölé lépett be egyszer a „Rózsás“-ba. Régóta nem tette már, volt itt is elintézetlen ügye. A mint a vendéglőst meglátta, vidámra váltott a képe és a legderültebb kedélylölé szolott hozzá:

— Tudja az éjjel nagyszerű történet velem. Klasszikus! Sohasem történt velem többet ilyen életemben. Magához szolít az irodából a pénztárnok. Te Elemér, ötven forint jutalmat utalványozok részedre a szegény alaptól, ird meg a nyugtát, kifizetem. Nagy volt a meglepetésem, alig tudtam megírni a nyugtát, a mint végre megírtam, a pénztárnok a kezembe ad két tizest, három ötöst 2 tallért és tizenhárom darab papiros egy forintost. Ekkor fölébredtem.

— Hát álmodott?

Maga azt hitte valósággal történt? Ilyen nem történhetik valósággal. Ekkor felébredtem. Kiugrottam az ágyból felir-

levéltárnok 100 frt, várnagy (100 frt) (100 frt lakbér törlés), árvaszéki elnök 300 frt, 2 árvaszéki ülnök 400 frt, árvaszéki jegyző 150 frt, árvaszéki pénztárnok 150 frt, árvaszéki számvevő 150 frt, árvaszéki ügyész 200 frt, árvaszéki főkönyvvezető 200 frt. b) Segéd- és kezelő személyzet. Iktató a közigazgatásnál (100 frt) 150 frt, kiadó (100 frt) 150 frt, iktató az árvaszéknél (100 frt) 150 frt, kiadó (100 frt) 150 frt, 5 őrnek (500 frt) 750 frt, (egyenként 50 frt, összesen 950 frt lakbér többlet), összesen (5140 frt) 5750 frt. — II. A járásokban. 6 főszolgabíró (lakp. 1200 frt, utiátalány 1800 frt) (1800 frt), 3000 frt, (600 frt lakbér és 600 frt utiátalány), 6 szolgabíró (lakp.] 600 frt, 6 szolgabírói őrök (lakp.) 300 frt, 2 közigazgatási gyakornok 120 frt, 6 járási orvos (uti átalány) 900 frt, állatorvos 750 frt, összesen (4470 frt) 5670 frt. Összesítés. I. A központban (5140 frt) 5750 frt, II. a járásokban (4470 frt) 5670 frt. Főösszeg (9610 frt) 11,420 frt.

(Vége köv.)

A h é t r ő l .

(Fővárosi levél.)

A királyok hete volt ez a hét. A királyoké és a — katonáké. A mult héten még Borossebesen csüggött az ország szeme, e héten már Kőszegre fordult az ügy ráta-padt, hogy alig tudja onnét elfordítani. De hát nem is utolsó szerencse érte a kis Kőszeget: három koronás fő hajtotta fejét pihe-nőre falai közt, ha kifáradt — s ugyancsak kifáradhatott — a rettentő sok ceremóniában s a három koronás fő árnyékában szere-száma nem volt a főherczegeknek, grófoknak, báróknak, született és nem született nagy uraknak. Akár csak a mesékben. Amint hogy mesés, tündérséges is volt a fény, a ragyogás, a pompa, — így mondják és írják, akik látták s így képzelik el azok is, akik nem látták.

Am mi, kiket nem vakított el a tündérséges fény, mert nem valánk Kőszegen, egyebet is láttunk, amit talán éppen azok nem vettek észre, kik ott valának. Olvassuk a királyi válaszokat s erősen el-szomorodunk, mert mi úgy látjuk, hogy rossz kedve van ő felségének, holott az egész magyar nemzet egy szívvel-lelékkel azért imádkozik: bánat s szomorúság sohase érje királyunk szívét. A politikusok ugyan azt mondják: ő felsége a király nincsen rossz kedvében, csupán a tanácsosainak, kik a válaszokat fogalmazták.

Akár így van, akár úgy, elég az, hogy Borossebesen és Kőszegen is részünk volt az atyai dorgáló szavakban és intelmekben, melyekből világosan megérthető, hogy az u. n. nemzeti törekvések nem tetszenek Bécsben. Persze, azt mind nagyon jól tudtuk, hogy így van, de hiába, ilyen az emberi természet: fáj hallani azt, ami nem a szíve szerint való.

Hát a jó izraeliták mit vétettek, hogy őket is különösen figyelmeztetik a hüségre. Hisz ők — már különös helyzetüknél a számuk esekély voltánál fogva is — mindig hitam egy papirosra: 20, 15, 2, 3, 13. Reggel vettem utolsó, egyetlen egy forintomat és megtettem az öt számot a lutrirra. Egy hét múlva ur leszek. Hozzon egy porció rostélyost, olyan nagyszerű rostélyost, mint magánál, az egész világon nem csinálnak. Tegyen reá foghagymát bőven, ma úgy se megyek vizitbe sehova, nincs kilátás csokolódásra. Na csak ne tétovázzon, hozza szaporán. Egy kis sajtot is hozhat. Elég lesz egy félliter bor is. Menjen, menjen szaporán. A jövő héten kihúzzák a számjaimat, milyen murit csapok itt magánál.

— Hát bizonyos benne?

Oh ez több mint bizonyos. Az ilyen álom mindig beüt. Oh ez több, mint bizonyos.

A vendéglős elment a rostélyosért és utközben így monológizált: Az több mint bizonyos, hogy ez a szegény ember sohasem fogja megadni a vacsorának az árát, de az is több, mint bizonyos, hogy előbb, utóbb a bolondok házába kerül.

BEFEJEZÉS.

A vendéglősnek csak egyik jóslata vált be, ugyanis a vacsora árát sohasem kapta meg, de Bükkhegyi Elemér a bolondok házába sohasem került. Megmaradt ő diurnistának élete végeig. Azután is sok minden bizonyos volt neki, de legbizonyosabban az teljesedett be rajta, hogy ő is meghalt. — Eltemettette a vármegye, koszorút is tettek a koporsójára, és hogy most már semmi baja nincs, az több mint bizonyos.

vek voltak a hatalomhoz Nem, nem, ők soha sem fognak maguktól forradalmat csinálni

Annál jobban ráért volna kedves oláh testvéreinkre egy szelid intelem, kik, a mint utólagosan, minden magyar ember ijedelmére kiderült, különös fogadtatásban akarták részesíteni a magyar királyt. A „Magyar Hirlap“ szürnyü szenzációt keltett azzal a hírével, hogy a bokszei oláh eseres a templomban készítgette elő hiveit a király fogadására, még pedig olyan formán, a hogy Oroszországban szokták csinálni a nihilisták, El volt határozva — a mint ezt a nevezett lap kiküldött tudósítója kétségbevonhatatlanul konstatalja — hogy felszedik a vasuti sineket. . . S bár még idejében napvilágra jött a megdöbbenő merénylet, s esendőörök cirkáltak a vasut mentén, sikerült mégis három sinszeget kiivenni, melyeket az árok-ban találtak meg. A félhivatalosok valóságos vért iznadnak, hogy megcáfolják a „Magyar Hirlap“ szenzációs közleményeit; a bécsi lapokat, melyek a „Magyar Hirlap“ után közölték a meghiusult merénylet hírért, az ügyészség le is foglalta, — de hiába, most már mindenki előtt világosan áll a rettenetes valóság.

Az bizonyos, hogy a lehető legalkalmatlanabb időben jött nyilvánosságra a bokszei oláhok terve, épp a mikor hazájuk földjén mulat a német császár és a szász király, de viszont nekünk, magyaroknak nem jöhetett jobbkor: megmutatni az egész világnak, hogy ha van e hazában ember, a ki elveszteni akarja a koronás királyt, az minden fajtából való lehet, csak magyar nem. A magyar egyenes, őszinte, lovagias jelleméhez ilyesmi sohasem fűrt s ha egy nagy párt küzd Magyarország függetlenségeért, egy másik nagy párt a nemzeti aspirációknak a már létező törvényes alapon való teljesítéseért: ezt mind a törvény határai közt, nyíltan, ország-világ hallatára teszik s nem kerülő, alattomos utakon.

Ez a különbség a lovagias magyar s a memorándumos, replikás oláh közt, mely telejajtatja a világot rabszolgasággal s részben fölszedett sinekkel akarja fogadni királyt. Im még a püspökük is, Pável „ő szentsége“, nem átalította azt föllenteni ő felségének, mártir arcot vágván, hogy azért nem jöhetett egyenest Nagy-Váradról Borossebesre, mert nagyváradi palotáját lerombolták a magyarok.

— Gyalázat! — mondá a király, kinek sejtelve sem volt arról, hogy alig egy napja hiusították meg a hü magyarok hűtlen oláhok merényletét.

Valóban elmés ötlet volt a „Hét“-től, mely kiadta Pável ő szentségének a kastélyát, fotografiai fölvétel után. Ez a fotográfia a lerombolás után készült s csodák-csodája, egy szép és fundusától a képményeig oly palotát mutat, a melyt igazán nem érdemel meg Pável ő szentsége, sok magyar falunak auttyomban előlähosította.

Mindezek azonban, amiket eddig írék, mérges és kellemetlen dolgok. Önkéntelen elfordul tekintetünk Boros Sebesről, Boksze-ről, Kőszegről, Pável ő szentsége lerombolt palotájáról s keresve keres engyhe pihenőt. Im, az akadémia még hála oláh testvéreink higgadságának — még nincs lerombolva, bár csoda, hogy most vasárnap a kis terem falait szét nem nyomta a szorongó publikum. S ez csak úgy történhetett, hogy a kiszorult publikum visszanyomta a falakat, melyek közt már oly sok unalmas értekezés hangzott el, de melyek közt szerencsére, időnként fölesendül egy-egy esengő rimes lírai vers, meg érzékeny novella is, budapesti asszonyoknak, leányoknak nagy öröme Igen, a Petőfi-társaság a nyári vakáció után, ismét bevonult az akadémiaiba, ami annyit jelent, hogy az irodalomkedvelő asszonynép megrohanta az akadémia palotáját s sikerült is bevennie, miután e lelkes és bájos hadsereg fele kint rekedt. Mondanom se kell, hogy poétáknak és novellairóknak kijutott a tapsból, de az ülésnek a legérdekesebb része, mégis a kopaszfejű, de fiatal szívi Komócsy jelentése volt. Azt jelenté pedig Komócsy, hogy a Jókai-ünnep az őszről elmarad jövő májusra. Így határozták a rendezők s nagyon bölcsen határozták mert az a hallatlan nagy ünnepség, melyre készülődnek, valóságos merénylet lett volna késő őznek évadján a nagy költő király egészsége ellen, már pedig mi nem akarjuk holtra ünnepelni a halhatatlant. Májusig remélhetőleg minden valamire való város lerózza Jókai iránt tartozó köteleességét, a legkevesebbet ami elvárható: megválasztván tiszteletbeli polgárnak. És májusig, remélhetőleg össze is gyűl az a nemzeti summa, melylyel meg kell ajándékoznunk Jókait, magunkat ajándékoznunk meg valóképpen, mikor nyugodttá, gond nélkül valóvá tesszük még hátralévő éveit. Mennyit s mily szép dolgokat fog ő még írni nekünk, majd meglátjátok!

Csak egy költő királynak az ünnepére készülhet oly bártartalan lelkeséggel a nemzet, a mint készül a Jókaiéra. A művelt magyar társadalom színe-java állott össze, hogy ez az ünnep méltó legyen Jókaihoz. Hogy

az oroszlanrészt az ünnepségből maguknak az írónak kell kivenni, ez természetes. Ő nekik kell első sorban hódolatukat kifejezni a költő-király előtt Maguk az újságok, melyek szintén egyik atyamesterüknek ismerik el őt, már erősen készülődnek az ünnepi numerusokra s az eleven „Magyar Hirlap” már jelzi is olvasóinak az „alkalmi meglepetés”-t. A „Magyar Hirlap” különben sohasem szükkölködik meglepetésekben. Legutóbb az a zseniális ötlete támadt, hogy igazi, rendesen összehajtogatott, leragasztott táviratokat küldött szét az előfizetőinek. Ugyan mi lehetett e táviratokban? Az volt jelentve, hogy mit nyújt az őszi szezonban az olvasóinak, egyuttal közölvén munkatársainak díszes névsorát.

Természetes, hogy a valóban elmés ötlet tetszik a közönségnek, mely az újságok nagy versengésében már mintegy meg is várja, hogy a szerkesztők mindegyre valami újjal, valami szokatlanlannal lepjék meg.

És most kedvem volna ömlengő verset írni a ragyogó szép ősről, a kedves szeptemberi napokról, aminőket már rég nem élveztünk s melyek úgy ránk férnek. De poétás kedvemet lelohasztja a fekete asszony, mely megint felbukkant Budapesten s nem Ó Budán, a város kellő közepében. Épp csak azt várta, hogy Hieronymi kitegye a lábát, elmenjen Kőszegre s míg ő eksczellenciáját bemutatták a német császárnak, az alatt a fekete asszony is viszaosont, mondván: itt vagyok, ragyogok, mint a fekete szurok!

Jó előérzete volt mégis a német császárnak, mikor nem jött Budapestre. Habár ebből az is látszik, hogy tőstos Vilmos nem egyedül az istentől fél, de a — fekete asszonytól is.

Székelty Huszár.

Olvasóköri közgyűlés.

A szilágy-somlyói polgári olvasókör folyó hó 17-én tartotta meg az új alapszabályoknak rendelkezése folytán, szükségessé vált tisztújító közgyűlését.

E gyűlés lefolyásáról a következőkben értesitem az ügy iránt érdeklődőket. A kör 74 rendes tagjából 28-an vettek részt e gyűlésen, s eként a tagok határozat képes számban jelenvén meg, a gyűlés megtartásának mi sem állott utjában.

A gyűlésre megjelent tagok szívélyes üdvözlése után, elnök a gyűlést megnyitja, bemutatja belügyminiszteri záradékkal ellátott új alapszabályokat; s felhívja a gyűlést, az új alapszabályok értelmében leendő szervezkedésre. Miután a gyűlés ezen indítványt határozattá emelte, elnök meleg szavakban mond köszönetet a közgyűlésnek a tisztikarban helyzetet bizalomért s úgy a maga, mint tisztársai és a választmány nevében eddigi állásáról lemond s felhívja a gyűlést, hogy az olvasókör tisztikarát és választmányát az új alapszabályok ebbeli intézkedése alapján alakítsa meg. Miután a közgyűlés, a lemondott tisztikarnak eddigi buzgó működéséért köszönetet mondott, a választás megkönnyítése szempontjából egy 3 tagból álló kijelölő bizottságot küld ki.

E bizottság ajánlatának részbeni figyelembe vétele mellett a közgyűlés az új tisztikart és a választmányt a következőleg alakította meg: elnök Bogdán István, községi iskolai igazgató-tanító; alelnök Gámency Lukás, jegyzők: Kézelman Károly és Szentkirályi Albert, pénztárnok és könyvtárnok Némethy Zsigmond, ügyész Lukátsffy Ödön, háznagy Szarvadi Imre, ellenőr Jolbey József. Választmányi tagok: Barna József, Gerece Adrás, Éder László, Kanyó Ferenc, Faff József, Csavari János, Gencsy Sándor, dr. Kálmán Ignác, Schönstein István, Szabó Zsigmond, Hamernyik Sándor és Lacai József Pótagok; Boross György, Szabó Lajos és Gudor Antal.

A választmány közfelkiáltás utján alakított meg, a tisztikar két tagjának beválasztására azonban szavazat rendelkezett el. A pénztárnoki és könyvtárnoki állás egyesítését az alapszabály nem elengedvén, a kezelés egyszerűsítése és megkönnyítése végett két állás egy kézben tétetett le.

A fentebbieken kívül szükségesnek látom felemlíteni, mikép a közgyűlés az alapszabályok kinyomtatását elrendelte; s midőn a fölött folyt a tanácskozás, hogy a nyomdai költség honnan és miből fedeztessék, az áldozatkészség Gerece András egyleti tagban megszólalt s felajánlotta e célra öt forintot, ezen kívül az olvasókör részére egy divánt. Szükségtelem említenem, hogy közgyűlésünk mindkét adományt köszönettel fogadta s ezen kívül még azon áldozatot is meghozta, a nemes adakozóval szemben, hogy őt ké-

rése folytán a pénztárnoki állástól felmentette. Gerece adománya, mint ilyen, nem egyedüli ezen olvasókör életében, s hogy ne legyen utolsó, szívemből kívánnom!

N. N.

Uj találmányok és műszaki leírások.

Közli: Bergl Sándor mérnöki és szabadalmi irodája. Budapest, VII., Erzsébet-körut 38.

Nagyszerű találmány. Veszedelmes versenyrásra akadt a telefonnak. Minthogy a távbeszélő-sodronyon továbbított élő szavak a távforgalom nagy részéből kiszorították a telegráf holt betűjelzéseit, most a telantográfban — vagy magyarul: távöniróban — egy új forgalmi eszközt kaptunk, a mely hivatva van a távbeszélő hosszadalmasságain és pontatlanságain segíteni.

Ez egyszer nem a „Menlo-park bűvésze”, a genialis Edison az, aki az elektromosság ezen legújabb vívmányával az emberiséget megörvendeztetette, hanem egy másik, még kevésbé ismert amerikai feltaláló-geni. Gray Elisha, az első zenélő telefon feltalálója az.

Gray ezen becses találmányán már hat év óta fáradhatlanul dolgozik egy e célra sajátjaágosan berendezett laboratóriumában és számos munkás segédkezik neki, de csak rövid idővel ezelőtt sikerült neki e művét befejeznie. E közben egy társulat alakult szabadalmának üzleti kiaknázására. A telantográfot, feltalálója a következőképpen írja le:

Minden olyan házban, irodában, szobában, amelyhez telefon vagy telegráf-vezeték van közel, a kiindulási hely írókészüléke bármely egyszerű íróasztalon, avagy állványon megerősíthető. Az írásra közönséges ceruza szolgál. Ennek csucsan van derékszög alatt egymáshoz két selyemzsinór megerősítve, amelyek a készülékkel összekötvék, a ceruza mozgását híven követik és a vezetékek másik végének írónyját, — lévén ez egy távoli városban, tehát a címzett lakhelyén — elektromosság folytán uralkják.

A feladási helyen az 5 hüvelyk széles, közönséges levélpapír a készülékre erősített hangeren fut keresztül és mint az elektromosság közvetítésével lesz az soronként eltolva. A vezetékek másik végén, tehát a címzettnél, két alumínium kar tartja a hajfinomságu és folyton tintás üvegcsövet, mely toll gyanánt a közlemény leírására szolgál, az elektromosság folytán a közlemény küldője által vezetetik és a feladási hely távoli ceruzájának mozgását egyidejűleg és annyira pontosan követi, hogy a tintával írt írás teljesen ugyanaz, a mit a feladási helyen ceruzával írtak, vagy rajzoltak. Kézirajzok, stenografiai jelek és egy jelképirások hasonlóan közvetíthetők sodronyon. Valamennyi üzlet, mely ma még levélbelileg közlekedik egymással, a jövőben telantografiai uton fog érintkezni. Az említett új társulat minden városban telantografia-állomásokat akar berendezni, melyeknek kezelése, a sodrony összeköttetések be- vagy kikapcsolása folytán teljesen megegyezik a telefon körüli szolgáltatokkal.

Vége ily körülmények között nem válik-e feleslegessé az állami és magánposta és táviróintézmény s nem fog-e egykor telantografikus átalakulás bekövetkezni? Akár a közel, avagy a messze jövőben, de kétségtelen, hogy egykor minden téren az elektromosság fog egyedül szerepelni és ekkor a telantográf, amely gyorsan dolgozó írógépekkel is összeköthető, előkelő helyet fog elfoglalni.

A hivatalos szabadalmi katalógus folytatásaként, megjelent II-ik füzet ép most hagyta el a sajtót. A keresk. minister, a kir. szabadalmi levéltár által összeállítván a hivatalos szabadalmi katalógus ez idei évfolyamát. annak kibocsátásával, illetőleg terjesztésével, úgy mint a múlt évben, Bergl Sándor mérnököt, a „Magyar Szabadalmi Közlöny” szerkesztőjét bízta meg olyképpen, hogy a nevezett lap előfizetői a katalógust ingyen kapják. A katalógus e most megjelent, 32 nyomtatott ívre terjedő, vaskos kötet, az elsőnek kiegészítő részét képezi és az 1892. évben engedélyezett, érvénytelenné vált szabadalmakat (névjegyzék és tárgymutatóval) és a sommás áttekintést tartalmazza, melyek becses tájékoztatóul szolgálván az iparosoknak és általában mindazoknak, akik találmányi szabadalmakkal foglalkoznak, e mű, mint valóban szükséges kézikönyv, hasznos szolgáltatokat tesz. A katalógus ezen, valamint első füzeté kizárólag a „Magyar Szabadalmi Közlöny” kiadói hivatalában (Erzsébet-körut 38. sz.) rendelhető meg.

Különfélék.

— **Iskolai ünnepély.** A helybeli gimnázium Ö Felsőge nevenapja alkalmával f. é. október hó 4-én iskolai ünnepélyt rendez. A 9 órákor tartandó isteni tisztelet után az ünnepély a gimnázium téli tornacsarnokában leendő ezen műsorral. 1) Megnyitó beszéd. Tartja az igazgató. 2) Nép dal. Énekli a gimnázium énekkara. 3) Honszeretet Vörösmartytól. Szavalja Pongrácz Aladár IV. o. tanuló. 4) Duett és hármassjáték. Fuvolán és hegedűn előadják Hosszu Teofil és Ruszka István IV. o. tanulók, hegedűn kíséri Lakatos J. gimn. zeneóra adó. 5) Hymnus. Énekli a gimnázium énekkara. Ezen iskolai ünnepélyre a t. e. szülőket és érdeklődőket tisztelettel meghívja az igazgatóság.

— **Az önkéntesek közül városunk fiai közül Diamandy József a 37-ik cs. és kir. gyalog ezredtől Aradon, Hegedűs Zoltán a 3 honvéd gyalog ezredbeli egyévi önkéntes Budapesten a tisztí vizsgálatot szép sikerrel tették le.**

— **Táncestély.** A szilágy somlyai nőegylet folyó évi október hó 8-án, a „Koloszvári Kerékpáros-Egylet” versenye alkalmával a színház termeiben, részben a Kolozsvári Kerékpáros-Egylet versenypálya építési alapja, részben a szilágy-somlyói nőegylet alaptőkéjé javára táncestélyt rendez. Belépő díj: Személyjegy 1 frt. Családjegy 2 frt 50 kr. Kezdeté 8 órákor.

— **A legtöbb adót fizető vármegyei bizottsági tagok 1894. évi névjegyzékének egybeállítására céljából az igazoló választmány f. hó 26. d. u. 2 órától kezdődőleg Zilahon, a vármegyei székház kis termében működését megkezdte, s azt esetleg a következő napokon is folytatni fogja az 1886. XXI. t. c. 26. §-ában foglalt kedvezményt igénybe venni kívánók, az ülések tartama alatt az igazoló választmány előtt szóval vagy írásban jelentkezhetnek.**

— **Felhívás Szilágy-Somlyó város közönségéhez!** Ő császári és apostoli királyi Felsőségének legmagasabb akarata folytán alakult, A magyar szent korona országának vörös kereszt-egylete, melynek nemes feladata oda irányul, hogy azon vérző sebek, melyek a hazának és trónnak védelmében a harctéren ejtetnek, emberséges és a fejlődő orvosi tudományhoz mért ápolásban részesüljenek, felhívást intézett városunkhoz az iránt, hogy háboru esetére városunk közönsége legalább 50 könnyű sebesült, vagy lábbadozó beteg ápolását vállalja el, oly formán, hogy a beteg katoná egyes családoknál teljes és tisztességes étkezésben részesüljön; kényelmes fekhelyeket nyerjen, s egyuttal az illetők a legközelebbi vasuti állomástól a kijelölt helyiségekhez szállíttassanak. A városi t. képviselőktől nyert megbízatásom folytán tisztelettel kérem fel Szilágy-Somlyó városának nemes szívű közönségét, miszerint azon családok, melyek bekövetkező háboru esetén lakásukon egy-egy lábbadozó, vagy könnyű sebesült harcoknak a fent körülírt kedvezményeket biztosítani kegyesek lesznek, ezen nemes elhatározásukat velem kötelező ígéret alakjában a jövő hó 22-ig tudatni méltóztassanak. Sz.-Somlyó, 1893. évi szeptember 25-én. Hegedűs Sándor, rendőrkapitány.

— **Kracsovics Ferencnének,** községi iskolánk érdemes veterán tanítójának arekpét és életrajzát közli a Magyar Paedagógiai Szemle jun.-juliusi havi füzeté. A Glaz György által kitűnően szerkesztett folyóirat szép méltató sorokat szentel községi iskolánk sok érdemekkel ékeskedő tanítónénének a Szilágy-Somlyón múlt évben lefolyt ötven éves jubileuma alkalmából; közli az ebből kifolyólag lapunkban megjelent méltató sorokat, s Hegedűs Sándor iskolaszéki tag és rendőrfőkapitány jubileumi ünnepi beszédét, utóbbi, egész terjedelmében. A közlemény három oldalt foglal el a M. P. Szemlében, igen figyelemre méltó értekezéssel kapcsolatban a növevélés fontosságáról, melynek a jubilált tanítónő oly nagy érdemű munkása jelenleg is. Az igen csinos tollal megírt munka írója Bardócz Pál, kinek neve a Tanügyi irodalomban jó hangzásu.

— **Közgyűlés.** A sz.-somlyói önk. tűzoltó-egylet ez évi október hó 1-én d. u. 2 órákor a színház éttermében rendkívüli közgyűlést fog tartani, melyre az egyelet alapító, pártoló és működő tagjait tisztelettel meghívatakn. Tárgya: A tűzoltótestület és annak tagjaival szemben ez évi augusztus hó 20-án elkövetett sértésért elégtétel megadása iránt beadott kérelemre hozott városi képviselő testület határozata, ezzel kapcsolatosan a parancsnokságnak jelzett ügyre vonatkozólag határozati javaslata. Kelt Sz.-Somlyón, 1893. évi szeptember hó 24. Az önk. tűzoltó egyelet parancsnoksága.

— **Jönnek a katonák.** Az „abschlag” már elhangzott régen, s a „három évet, hat napot” kiszolgált katonák délceg alakjai, melyek extra mundaiban hegyeknek végig hetí vásáraitokon, mind gyakrabban tűnedez-

nek fel. Baka, tűzér és huszárgyerekek nagy önértéssel, de nem éppen „vorschrift mässig” mundaiban láthatók a rég óta epelkedő Zsuzsi, Kati, Sári és Juci szertelen örömére. kik minden katoná gyerekben egy-egy Napoleont ünnepelnek, mert ők végkép megvannak hódítva. Most már csak a fonókat várják a hős hadfiak, hogy legendaszerű élményeiket, elkövetett hősi cselekményeiket illő publikum előtt elbeszélgethessék. Persze csak akkor, ha nines közelben öreg katoná, a ki szörnyet prüsszentve imígy szóljon: „Mit tudsz te cesém, bundás! Hát a „manóber” is csata neked? Hát mikor mi Maglajnál...”

— **Öngyilkosság.** Gámency Tódor kereskedő Szilágy-Somlyón f. hó 21-ikén délb. ben üzlete ajtaját pontosan bezárva, haza ment a lakására s ott egy karosszékre ülve forgó pisztolylyal föbe lőtte magát. Azonnal meghalt. Gámency nőtlen 54 éves ember volt, rőfőskereskedése meglehetősen forgalmával tulságos anyagi gondoktól is megmentette. Semmi levelet nem hagyott hátra, miben tudatná végzetes tettének okát. Temetése szombaton nagy közönség részvételével ment végbe. A végzetes lövés előtt, alig egy pár perccel még a cukrászdában beszélgetett, s az ott jelenvoltak közül egyiknek sem jutott eszébe, hogy egy újabb öngyilkos-jelöltet lát maga előtt. Hogy mi vezette az öngyilkosságra, még csak gyanítani sem lehet.

— **Árverés.** Porjesz Adolf esődtömegéhez tartozó bolti cikkek f. évi október hó 2-ik napján kezdődő bírói árverésen fognak eladatni.

— **A debreceni állami főreáliskolában** a tanulók fölvétele és beiratása szeptember hó 25., 26. és 27-ik napjain történt meg. Ezen napokon tartattak meg az augusztus utolsó napjairól esetleg elmaradt javító és felvételi vizsgálatok is. Az iskolai év ünnepélyes megnyitása és a rendes tanítás szeptember 28-ikán lesz. Azok, akik ezen napon tul jelentkeznek, az igazgató nyolc napig még felveheti, ha késedelmiük okát kellőképen tudják igazolni. Október hó 3-ikán tul azonban a fölvétel engedélyezéséért már a tankerületi főigazgatósághoz kell folyamodni. Egész évi tandíj 24 forint, a beiratási díj 4 frt 75 kr. Ezen utóbbit a beiratástkor okvetlenül fizetni kell. Szegény sorsu jó tanulók tandíjmentességben részesülnek. A folyamodványokat a nm. vallás- és közoktatásügyi miniszteriumhoz kell ugyan intézni, — de azért az igazgatósághoz kell a beiratás alkalmával benyújtani.

— **Meghocsátott hitienség.** A fiatal ügyvéd, aki csak néhány hónapja nő, egy házban kívül töltött éjszaka után reggel haza érkezik, csatákosan, lucskosan, sárosan és tenyerébe temetve arcát, a falnak dőlve megáll az ajtó mellett, Az ilyenekhez nem szokott fiatal menyecske rémülten összeesapja kezét:

— Mi lelt téged ember?

Nehezen mozgó nyelvvel dadogja az:

— Ah, az az ... Eszter ... oh az az ... Eszter ... Oh az a drága jó Eszter ...

— Micsoda Eszter? — vágott hirtelen haraggal dadogó férje szavába a megsértett asszony. — Tehát Esztered van neked? Hát a gyűrűd, hát az órád hol van?

— Ne busulj asszony. Ott, ott vannak a hol azt a jó Eszter ...

— Hol van az az Eszter? — kérdezte izgatottan és könnyes szemekkel a fiatal asszony.

— Ott van Dani bácsinál — nyögte ki végre a támogatásra szoruló férj — a hol azt a drága jó Eszter ... házy cognacot ittuk.

— Vagy úgy! — s azzal örömmel karolta át támolygó férjét az asszonyka. Jer és alud ki magad drága férjecsém, mert ezt az Esztert megbocsátom.

És a családi béke ismét helyre állt.

— **Stikli.** Egy helybeli tekintélyes ügyvéd arra ébred a közelebbi éjszakák egyikén, hogy erősen verik az ablakát. Kiszól hát az éjszakába:

— Ki az?

— En!

(Az illető, egy helybeli borbély megnevezi magát.)

— Mit akar?

— Uraságodon eret akarok vágni!

Gondolni lehet, hogy a kit egészséges éjjeli álmából ilyen ok miatt költenek fel, mit felelhetett a Figaró eme szerény óhajtasára.

Másnap aztán kölesönös felvilágosítás után kiderül, hogy a derék és buzgó borbélymester csunya rászédés áldozata, kit valami elkeseredett Don Juan költött fel, s küldött a város másik végére — a felesége mellől.

— **Köszönetnyilvánítás.** Mindazon ismerősöknek és barátoknak, kik néhai Gámenty Tódor bátyámnak temetése alkalmával részvétellel megjelentek és szívessegét tettek, fogadják érte hálás köszönetemet. Gámenty Lukás.

— **Marhalevelek átírása.** A földmívelési miniszter 1888. évi 40,000. szám alatt kiadott rendelete szerint abban az esetben, ha a marhát gazdája eladja, vagy állandó helyéről elviszi, mindig új marhalevelet kell váltani. Ezen rendelet ellen vétők kihágást követnek el és megfelelő büntetés vár rájuk. A rendelet kiadása óta legtöbb közvégi jegyző visszatért a régi gyakorlathoz, mely szerint az említett esetekben sem állított ki új járlatot, hanem csak a régi járlatra vezette rá a tulajdon változást. Ebből sok esetben kellemetlensége kerülhet a gazdának, mert a hiányos járlatért bírságot kap. Helyesebb lenne, vagy szigorúan betartatni a jegyzőkkel a jelzett miniszteri rendeletet, vagy pedig határozottan megengedni a régi járlatra való rávezetést, de kétféle eljárás csak zavart és kellemetlenségeket okoz.

— **Szerkesztői üzenetek.** Pénzügy-
őri szakasz. Helyben. Jövő számunk a cáfolatot hozni fogja. — Sz. K. Ördögkut. Ezen számból kiszorult.

Egész selyem, mintázott Foulardokat (mintegy 450 különböző fajban), méterenként 85 krtól 3 frt 65 krig — valamint fekete, fehér és színes selyemszőveteket 45 krtól 11 frt 65 krig szállít — sima, kockás, csikos és virágos, damaszolt minőségben (mintegy 240 féle diszpozíció és 2000 különböző szín és árnyalatban) szállít postabér és vámmentesen HENNEBERG G. (cs. kir. udvari szállító) selyemgyára Zürichben. Minták postafordultával küldetnek. Svájcba címzett levelekre 10 kros és levelezőlapokra 5 kros bélyeg ragasztandó.

Irodalom.

— **Szenzációs táviratok.** A „Magyar Hírlap”, ez a kitűnően szerkesztett és rendkívül elterjedt fővárosi napilap, amely a hírlap-irodalom terén már annyi fontos és üdvöztető újítást teremtett, most még az előfizetési felhívásokban is roppant kedves és szellemes újítással lepte meg a hírlap-olvasó közönséget. Előfizetési felhívását most zárt, lepecsételt telegramokban küldötte szét a telegraph ily hangzik: A „Magyar Hírlap” értesülési. Budapest központ, szeptember. „Magyar Hírlap” teljesen független, szabadelvű, legterjedelmesebb, legolcsóbb napilap. Tudósítói az ország minden községében. Képviselői a külföld minden városában. Legtöbb távirati híre, telefon üzeneteket. Politikai értesülései, kereskedelmi, gazdasági, ipari, bérzei tudósításai: gyorsak, kimerítő Két eredeti regényt, több tárcát közöl mindennap. Minden előfizetőnek bármely kérdésben ingyen válaszol a szerkesztői üzenetekben. Még e hónapban megkezdte a leghíresebb francia író, Ohnet György, egy érdekfeszítő regényét. Együttal egy kiváló magyar író eredeti regényét adja közre. Kiadótulajdonosa pontos, lap nem késleltet. Éven kétszer legalább, de többször: meglepésben részesíti olvasóit. Most belépő előfizetőknek is karácsonykor nagy, színes, gazdag albumot ad ingyen. Egyet nagyoknak, egyet kicsinyeknek. Hónap minden napjától lehet előfizetni. Cím: „Magyar Hírlap”, József-körút 47. Olvasók gyermekei Kis Világ képes heti gyermeklapot kapnak évenként ötven krajcárért. — Előfizetési ár: Félévre 7 frt. Negyedévre 3 frt 50 kr. Egy hónapra 1 frt 20 kr. Egy szám ára Budapestben 4 kr. A „Magyar Hírlap” belső dolgozótársai a következők: Ambrus Zoltán, Bartha Miklós, Benedek Elek, Bródy Sándor, Bródy Ernő, Éber Antal, Fenyő Sándor, fel. szerk. Fenyő Ernő, Fischer Ferenc, Földes Géza, Gárdonyi Géza, Gaibel Arnold, W. Gószthonyi Oskár, Grosz Dezső dr., György Endre, György Lajos, Hajnal István, Heltai Jenő, Horánszky Nándor, Horváth Gyula főszerkesztő, Janovics Pál, Kohn Dávid, Kovács Lőrinc, Körösy László dr., Kürthy Emil, Lovik Károly, Márkus Miksa, Margitay Zoltán, Pekár Gyula dr., Petelei István, Pollák Illés dr., Prém József, Sajó Aladár, Steiner József, Szemere Attila, Szerdahelyi Sándor, Szerepai Leó s. szerkesztő, Szomor Dezső, Szörényi Tivadar dr., Tóth Béla, Tutsek Anna. Sok száz-ezer ilyen telegrammot küldött szét a „Magyar Hírlap” egész Magyarország minden részébe; képzelhetni, hogy ezek a telegrammok nemcsak szel lemes formájuknál, hanem tartalmuknál fogva is — minthogy ilyen kedvezményeket és ilyen lapot Magyarországon az olvasóknak még sohase nyújtottak — milyen óriási szenzációt keltenek mindenfelé.

— A „Magyar Nők Lapja” a legdiszesebb és legértelmesebb képes háztartási lap; e hétén is változatos és érdekes tartalommal jelent meg. Három teljes beszélt, két regényt és több apró közleményt nyújt olvasóinak. Egész éves előfizetői díszes Almanachot és két regényt kapnak. Előfizetési díj egy évre 6 frt.

— A Kis Könyvtár-ból (szerkesztői Benedek Elek) megjelent a 21-ik füzet. Címe: „Se b s” történeti elbeszélés, írt Gaál Mózes. Tartalmazza Szent István öcsének Vazulnak szomorú történetét. Előfizetési ára 10 füzetre 1 frt, 1 füzetre fizetve 12 kr, kötte 20 kr. Előfizetni lehet Berger Miksa könyvkereskedésében, Máramaros-Szigeten.

— A „Képes Családi Lapok” 38. száma a következő érdekes tartalommal jelent meg: Mese az eltűnt leányról, írta Harmath Luiza, a kedvelt írónő, kinek elbeszéléseit annyira kedveli a magyar olvasó közönség. Silány szűret, idényszerű költemény Rudnyánszky Gyulától. A megmérgezett após, humoros beszélyke Mártonffy Imrétől. Fatia Rosia, elbeszélés a Horavilágból, írta Moldovány Gergely. Hogy jön a balsors, elbeszélés Hamvay Károlytól. A boldogság virága, regényes elbeszélés, fordította Benicky Irma. E rövid kivonat is igazolja a számnak érdekes és változatos tartalmát s bizonyítja a „Képes Családi Lapok” életrevalóságát, melyet örömmel ajánlunk mindenkinek mint a legjobb és legújatnyosabb képes heti lapot.

— Ifj. Nagel Ottó könyvkereskedésében Budapest, Múzeum körút a Nemzeti-színház bérházában megjelent Knorr Alajos „Öntügyvéd”-je V. kiadásának 5-ik füzeté szokott bő és érdekes tartalommal, melyben a bizonyítványok különböző mintáit hozza; azután ismertet a bekebelezési és törlési engedélyeket, a térítvényeket (Revers), számlákat, kivonatokat és jegyzékeket és mindezeket iromány példák illusztrálja. Ezt követve áttér a végintézkedésekre (végrendeletekre), ismertet azokat kellékeit, nevezetesen annak belső és külső kellékeit, a külföldön tett végrendeletek hatályait, a végrendeletek különböző neveit; nevezetesen az írásbeli magán végrendeleteket, azok kellékeit a magán végrendeleteken okvetlenül megkívántató záradékok különféle alakját; továbbá a szóbeli végrendeletek tételének szabályait a közjegyzőhöz letételezett írásbeli magán végrendelet alkuszertiségét, a köz. közös és kölcsönös végrendeletek alkotásának módját, a kiváltságos végrendeletek tételének szabályait és azokat az eseteket, melyekben kiváltságos végrendeleteket tenni lehet, a végrendeletek megszűnésének esetét, nevezetesen a végrendeletet megszüntető okirát és örökszerződés megszüntetéről. Ezután előadja a szerződések kötésének általános szabályait. A füzet utolsó cikke a kezességre vonatkozik. Az „Öntügyvéd” kapható 30 kros füzetekben és 3 frtos kötetben is.

— **Ama rendkívül is igazán páratlan érdeklődés, a melyre a közönség „A Honvéd” című politikai napilapot felkarolta, arra indította e tartalmas, gazdag s színes képpel illusztrált napilap szerkesztőségét, hogy halálának valami módon kifejezést is adjon. E halálának megnyilatkozására a legalkalmasabb eszköznek találta, ha előfizetői közt értékes drágaságokat sorsol ki. Három napot válogatott ki az ajándékok szétosztására, az első napon október 1-én, 10 drb. Körömcön vert, jó magyar tizkoronás aranyat, október 15-én gyönyörű női aranyórát, november 1-én gyémántkövű aranygyűrűt juttat előfizetői közül annak, a kinek a címszalagját a szerencsekerék-ből kihúzzák. Nem válogat előfizetői között, nem köti feltételekhez a sorsjátékot. A kevésbé tehetős, a ki csak egy hónapra fizet elő „A Honvéd”-re (vidéken 1 frt), ép úgy részt kérhet a sorsjáték-ból, mint a kinek módjában áll, hogy egy negyedévre 3 frt, félévre 6 frt, egész évre 12 frtot fizessen elő. A megjelölt napokon, a sorsszűrés napjain a szerkesztőség palotájába (Budapest, Révay-utca 14., szám alá) jön egy hivatalos személy, még pedig a királyi közjegyző, hogy a sorsolásnak megadja a hivatalos jellegét. A részvétel módja nagyon egyszerű. Az előfizető beküldi a címszalagját, valamennyit bedobja a szerencsekerékbe s a kinek a címszalagját kihúzzák, az kapja „A Honvéd” ajándékát. Siessen mindenki az előfizetéssel, hogy már az első, október 1-én tartandó sorsjátékon részt vehessen. Ezenfelül minden újonnan belépő előfizetőnek ingyen küldi meg „A Honvéd” a most folyó két regény összes eddigi folytatását és az eddig megjelent összes képeket. Október elején egy harmadik, rendkívül szenzációs regény közlését kezdi meg „A Honvéd” Az izgalmas jelenetekben bővelkedő s fordulatokban gazdag regény címe „Szép asszony váltói”.**

Postajáratok menetrendje.

Csucsá felől kocsiposta érke. reggel 5 órak.
Csucsá felé „ ind. este 6 órak.
Margitta felől kocsiposta érke. d. u. 4 órak.
Margitta felé „ ind. reggel 7 „
N-Károly felől vasutal érke. d. e. 1/4 11-kor.
N-Károly felé „ ind. d. u. 2 órak.
Kolozsvár felől vasutal érke. d. u. 5 órak.
Kolozsvár felé „ ind. d. e. 1/2 8 „

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos:

BÖLÖNI SÁNDOR.

4797—893 tkvi. sz.

Hirdetmény.

A sz.-somlyói kir. járásbíróság, mint telekkönyvi hatóság által közhírré tétetik, hogy a zilahi kir. törvényszék területén fekvő Szilágy-Nagyfalu község telekkönyvét átalakítási tervezetének hitelesítésére 1893. évi október hó 9-ére a 4369/893. tkvi. sz. alatt kitűzött határnap a közbjött hivatalos akadályok miatt elhalasztatik.

Közhírré tétetik egyúttal, hogy az említett Szilágy-Nagyfalu község telekkönyve birtokszabályozás következtében az 1869. évi 2759. számú szabályrendelethez képest átalakított és ezzel egyidejűleg mindazon ingatlanokra nézve, a melyekre az 1886. XXIX., az 1889. XXXVIII. t. c. és az 1891. XVI. t. c. cikke a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzését rendelik, az 1892. XXIX. t. c. eikkben szabályozott eljárás, a telekkönyvi bejegyzések helyettesítésével kapcsolatban fogantatosítottatik.

E célból az átalakítási előmunkákat hitelesítése és a helyszíni eljárás a nevezett községben 1893. évi október hó 23-án fog kezdődni.

Ennélfogva felhívtnak;

1) Az összes érdekeltek, hogy a hite-

lesítési tárgyaláson személyesen, vagy meghatalmazott által jelenjenek meg, és az új telekkönyvi tervezet ellen netaláni észrevételeiket annál bizonyosabban adják elő, mert a régi telekkönyv végleges átalakítása a téves vezetésből eredhető kifogásukat jóhiszemű harmadik személyek irányában többé nem érvényesíthetik.

2) Mindazok, kik a telekkönyvben előforduló bejegyzésekre nézve okadatolt előterjesztést kívánnak tenni, hogy a telekkönyvi hatóság kiküldöttje előtt a kitűzött határnapon kezdődő eljárás folyama alatt jelenjenek meg, és az előterjesztéseiket igazoló okiratokat mutassák fel;

3) mindazok, a kik valamely ingatlanhoz tulajdonjogot tartanak, de telekkönyvi bekebelezésre alkalmas okirataik nincsenek, hogy az átírás az 1886. XXIX. t. c. 15—18. s az 1889. XXXVIII. t. c. 5, 6, 7 és 9. §-ai értelmében szükséges adatokat megszerezni iparkodjanak és azokkal igényeiket a kiküldött előtt igazolják, avagy oda hassanak, hogy az átruházó telekkönyvi tulajdonos az átruházás létrejöttét a kiküldött előtt szóval ismerje el, és a tulajdonjog bekebelezésére engedélyt nyilvánítsa, mert különben jogait ezen uton nem érvényesíthetik s a bélyeg és illeték elengedési kedvezményétől is elesnek.

4) Azok, kiknek javára tényleg már megszűnt követelésre vonatkozó zálogjog, vagy megszűnt egyéb jog van nyilvánkönyvileg bejegyezve, ugyancsak az ilv. bejegyzésekkel terhelt ingatlanok tulajdonosai, hogy

a bejegyzett jognak törlését kérelmezzék, illetve, hogy törlési engedély nyilvánítsa végett a kiküldött előtt jelenjenek meg mert ellenesetben a bélyegmentesség kedvezményétől elesnek.

Kir. járásbíróság, mint tkvi. hatóság.

Sz.-Somlyón, 1893. szeptember 9-én.

Donovák Sándor,
kir. aljbíró.

3—3

Ház eladás

Jolbej József tulajdonát képező Kálvin-utcai háza, előnyös feltételek mellett, örök áron, szabad kézből eladó.

5% takarékbetét 5%

Ipar- és gazdasági bank részvénytársaság Zilahon.

HIRDETMÉNY.

Az emelkedő bank kamatlábra való tekintettel, hosszabb időre elhelyezett

takarék-betéteket

intézetünk 5%-el kamatoztat.

Jelzálog- és communális kölcsönt az alábbi táblázatban megállapított feltételek mellett nyújt:

100 forint tőke után évenként fizetendő járadék

15	} évre terjedő költsénnél	10	2039	forintig	10	0397	forintig	9	8769	forintig	9	7155	10,000 forinttól feljebb
20		8	6507		8	4786		8	3064		8	1359	
25		7	7731		7	5897		7	4082		7	2289	
30		7	2266		7	0342		6	8440		6	6562	
35		6	8674		6	6667		6	4685		6	2727	
40		6	6224		6	4143		6	2087		6	0057	
45		6	4512		6	2365		6	0243		5	8146	
50		6	3294		6	1090		5	9498		5	6753	